'రాగమయి'

శ్రీ విజయ – రాఘవ

(గతసంచిక తరువాయి)

9

కృష్ణమోహన్ పంపిన కబురు ప్రకారం సుందరమ్మ ఒకనాటి సాయంకాలం డాక్టరు కృష్ణమోహన్ యింటికి వచ్చింది. మర్యాదచేసి కూర్చోమన్నాడు. సుందరమ్మ కృష్ణమోహన్ యిల్లంతా పరకాయించి చూసి, యింకా పెళ్ళికాలేదని గ్రహించింది. చాల సేపటివరకు యిద్దరూ మౌనంగా కూర్చున్నారు. సుందరమ్మకు మాత్రం అట్టే సేపు అలా కూర్చోవటం యిష్టతలేక పోయింది.

“మీ రెందుకో రమ్మన్నారట!” అని అడిగింది.

“మీతో ఒకసంగతి ముచ్చటిద్దామని” అన్నాడు.

“దానికేముండీ_అలాగే!” అంటూ చిర్నవ్వు నవ్వింది.

“మీకేమీ అభ్యంతరం లేకపోతే శ్యామసుందరిని ...” అని చివరిమాటను పూర్తిచేయమని సుందరమ్మ వంతుకు వదిలాడు.

సుందరమ్మకు మిరుమిట్లు గొల్పాయి. “నిజంగా అంటున్నారా! లేక పరిహాసానికి అంటున్నారా!” అనిపించింది. కొంతసేపు యిలాంటి ఆలోచనలతో సుందరమ్మకు ఆశ్చర్యంముసుగు వేసింది. “అయినా నాతో పరిహాసం యెందుకాడతారు! వున్నమాట హృదయం విప్పిచెప్పారు. దాన్లో పరిహాసానికి తావు లేదే!”

శ్యామసుందరి యింతవరకెన్నడూ కృష్ణమోహన్ వెలిబుచ్చిన నిశ్చితాభిప్రాయాన్ని అంగీకరిస్తున్నట్లు తెలపలేదే! అయినా రోగిష్ఠిమనిషిని వివాహంచేసుకొంటానంటున్నారు. ఇందులో వారి నాకర్షించిందేమిటి? వారంతట వారే తనకూతురు భవిష్యత్ జీవితాన్ని సుఖపెడతామని అంటూంటే తానెందుకు అడ్డుతగిలి కాదనాలి! ఇంతకన్నా వేరుగా సంబంధం కుదిర్చి వివాహంచేయాలనుకోవడం తనవల్ల సాధ్యం కానిపని. వెతకబోయిన తీగ కాలికి తగిలినట్లు, అదృష్టంవచ్చి అందలంయెక్క-మంటూంటే, బుద్ధిని బురదలోకి వెళ్ళమని చెప్పడందేనికి? ఇంతకన్నా శ్యామసుందరి జీవితాన్ని సుఖవంతంచేయగలనన్న ఆశ లేదు. శ్యామసుందరి – కృష్ణమోహన్ యీ విషయాన్ని గురించి బాగా ఆలోచించి ఒక నిశ్చితాభిప్రాయానికి వచ్చివుంటారు. లేకపోతే కృష్ణమోహన్ యింత మనస్థైర్యంగా చెప్పగలడా! శ్యామసుందరి ఆస్పత్రిలో వుండగా కొన్నిమందులు తాను కొనలేని స్థితిలో కృష్ణమోహన్ సహాయంద్వారా పుచ్చుకొంది. “ఎందుకండీ! యిలా నాకోసం మీరంతగా శ్రమపడటం” అని ప్రతిరోజూ అడగాలని అనుకొనేదికాని యేమనుకొంటారో అని వూరుకొనేది. శ్యామసుందరి, కృష్ణమోహన్‌తోగల ప్రేమవిషయాన్ని కడుపులో యింతకాలం దాచివుంచుకొని వుండగల్గిందీ అంటే, ఫలితం పొందితేనే బయటపెడదామని అనుకొంది. రాగమయికికవరు యిచ్చి, దాన్లో యేభైరూపాయిలు వుంచి పంపినప్పుడు, మరికొన్ని కబుర్లుకూడా చెప్పింది. కాని రాగమయి కృష్ణమోహన్‌నిచూడగానే కవరుయివ్వడమనేదే గుర్తుకొచ్చింది కాని చెప్పవలసిన విషయం మరుగుపడి పోయింది. కృష్ణమోహన్‌కూడా ఆ విషయం యేదైనాచెప్తుందేమోనని కొంతసేపు వూహించాడు. కాని అటువంటిదేమీ జరక్కపోగా సుందరమ్మతో ముఖాముఖిగా మాట్లాడేందుకు వీలుదొరికింది.

“మీరేమంటారు యీ సందర్భంలో?” కృష్ణమోహన్ హఠాత్తుగా మళ్లా అడిగాడు.

సుందరమ్మ తన జీవితచరిత్ర చెప్పుకొచ్చింది. ప్రస్తు

తం బ్రతుకుతున్న రీతినికూడా విపులంగా చెప్పింది. చివరకు, రఘునాథానికి, రాగమయికిగల పరిచయాన్ని కూడా సూచనగా తెలియచేసింది. కృష్ణమోహన్‌కి సంతోషంకలిగింది.

"మీ విషయం అంతా శ్యామసుందరి హాస్పటల్లో వుండగానే తెలియచేసింది. మీరేమీ భావించ నక్కర్లేదు. శ్యామసుందరి రోగిష్టి మనిషని, ఆమెకు వివాహంకాకుండా పోతుందని యే విధంగానూ అను కొని బాధపడక్కర్లేదు. ఒకనాడు మేమిద్దరం ఒకళ్ల జీవితాలొకరు చెప్పుకుంటూండగానే, యెవరెవ రెట్లా బ్రతుకుతూ వస్తున్నారో తెలుసుకొన్నాం. నేనుకూడా చాలా కష్టాలనుభవించి, వారాలు చేసు కొంటూ, తల్లి దండ్రులులేరనే చింతను మాటిమాటికి తల్చుకోకుండా, నేను చదువుకోవాలను చదువుని పూర్తిచేసుకొన్నాను. భగవంతుడి దయవల్ల ప్రస్తు తం యిలా పనిచేస్తున్నా. ఇన్నాళ్ళబట్టి నాకెందుకో వివాహమంటే అంతగా పట్టించుకోనేవాన్నిగాదు. కాని, శ్యామసుందరి ఆస్పత్రిలో చేరినరోజునే నాకెందుకో అమితమైన గౌరవం యేర్పడిపోయింది. వాస్తవంగా ఆమెకివ్వవలసిన మందుల్ని మీరుకొన లేనిస్థితిలో వున్నారన్న సంగతి తెలుసుకొనే, నా స్వంత డబ్బుతో కొని తెప్పించాను. ఈ సంగతి నా గొప్పనుగూర్చి చెబుతున్నాననుకోకండి. ఏదో మాటామాటా సందర్భంలో నిజంచెబుతున్నా" అంటూ కృష్ణమోహన్ చెప్పుకు పోతూంటే సుంద రమ్మకు కలగన్నట్లుగా తోచింది.

"మీ పేరేమిటన్నారు?" –

"కృష్ణమోహన్"

"ఇదిగో! కృష్ణమోహన్‌గారు! నాకూ యెవరూ వెనక దిక్కులేరు. రఘునాథంకూడా యిప్పుడెక్క డున్నాడో తెలియటంలేదు. అతనికి తెలియకుండా యీ విషయంలో ప్రయత్నాలు జరుపుకోవడం యేం బాగుంటుంది చెప్పండి" – అంది.!

"అలా యెలా బాగుంటుందండీ! అంతకాలం అతను సహాయం చేసినవాడని తెలిసినతరువాత, యిలా తప్పుకున్నట్లుండడం యేంబాగు! తప్పకుండా అత నెక్కడున్నాడో వాకబుచేయండీ" – అంటూ కృష్ణమోహన్ నెమ్మదిగాలేచాడు.

సుందరమ్మకూడా లేవబోతూ "కాలం యిలా మారిపోతుందనుకోలేదు సుమా! యీ పిల్లనుగురించి నేనెంత బాధపడుతున్నానో నిజంగా భగవంతుడికే తెలియాలి. రఘునాథంకికూడా తప్పకుండా యీ విషయం తెలియచేస్తా. లగ్నాలుంటే మంచివి, పెట్టించి, శుభలేఖలు వేయించండి.!" అంటూ డాక్టరు కృష్ణమోహన్ తెప్పించిన జట్కాలో సుందరమ్మ వెళ్లిపోయింది.

కృష్ణమోహన్ ఆనాటి రాత్రి తీయని కలలు గన్నాడు. "తన బ్రతుక్కి నవవసంతోదయం కాబోతుందని ఆనందపడ్డాడు." –

"ఒక అనాధయువతి జీవితాన్ని ఉద్ధరిస్తున్నట్లుగా గర్వపడ్డాడు. చదువుకొన్నందుకు, తను చేయగల్గిన సహాకారం చేస్తున్నానని వుల్లాసపడ్డాడు."

సుందరమ్మ కృష్ణమోహన్ యింటినుండి సరాసరి తనింటికొచ్చేసింది. శ్యామసుందరి ఆ సమయానికి తీరుబడిగా కూర్చొని యేదో పుస్తకం చదువుకొంటా మని ఆలోచిస్తోంది. సుందరమ్మ రావడం యింతలో శ్యామసుందరి చూచింది. మొగాన్ని బట్టి కొంత విషయం గ్రహించింది. సుందర్మ అదోలానవ్వింది శ్యామసుందరినిచూచి. రాగమయి తెల్లబోతూ యిద్దరి వంకచూసింది.

"ఏమిటీ అక్కా నవ్వుతున్నావ్!" అంది రాగ మయి "అమ్మేగా ముందునవ్వింది: అడగరాదూ!" అంది శ్యామసుందరి.

"నన్నడగట మెందుకు! కాథానాయకి యెదురు గుండానేవుందిగా!" అంది సుందరమ్మ.

రాగమయికి పూర్తిగా మతిపోయింది. "ఏమిటి

దంతా! — "ఎవరికి వారే యిలా అంటున్నారేమిటీ!" అంది ఆశ్చర్యంతో

శ్యామసుందరి సుందరమ్మవంక చూస్తూ "ఏమన్నారు?" అని అడిగింది.

"ఏమనేదేముంది? మీరూ మీరు సంప్రదించుకొన్న దానికి నేనింకా చెప్పవలసిన దేముంటుంది. నీ జీవితం బాగుపడాలనేగా కోరేది! నీ కిష్టమైన దాన్ని నేనెలా కాదంటాను" అంది సుందరమ్మ.

రాగమయికి స్వల్పంగా అర్థమైంది. ఇంకా యీ సంభాషణ యిలా సాగితే ముచ్చటగా వుంటుందేమో అనిపించింది.

"వారుకూడా చాలా కష్టపడి పైకివచ్చిన మనిషి; వారనుభవించిన కష్టాన్ని గురించి చెబుతూంటే, మన బోటివాళ్ళను యీడైన వారేననిపించింది." అని యింకా యేదో చెబుతూంటే సుందరమ్మ, రాగమయికి బాగా అర్థమయింది.

"సరే ...! యింకా యేమన్నారు!" అంది శ్యామసుందరి.

"ఏమంటారు. - యీ వివాహానికి వారు స్థిరపడినారు - మంచి శుభ ముహూర్తంలో శుభలేఖలు మొదలుగా గలవన్నీ చూస్తానన్నారు" — అంది.

రాగమయికి రఘునాధం జ్ఞాపకంవచ్చాడు. శ్యామసుందరికి కృష్ణమోహన్ స్మరణకొచ్చాడు. రాగమయికి ఒకవైపు సంతోషం — బెంగ కలిగినయి. శ్యామసుందరికి హృదయమంతా ఆనంద పూరితంగా మారింది.

10

రఘునాధం రెన్నెల్లు సెలవుపెట్టి పొలంపుట్రా విషయాలు చూసుకొంటానికి వచ్చాడు. యిల్లంతా కలయచూచినప్పుడల్లా సుందరమ్మ — రాగమయి జ్ఞాపకమొచ్చినంత యెక్కువగా శ్యామసుందరి రాకపోవడంలో అతనికేమీ ఆశ్చర్యం కనిపించలేదు. ఎలాగైతేనేం సుందమ్మా వాళ్లు యెక్కడుందీ రఘునాధం వాకబుచేసి తెలిసికొన్నాడు. సరే వెడదామని రెండుసార్లు ప్రయాణం అయి, వూరిచెరువు దాకా వెళ్లి తిరిగి వచ్చాడు. "తాను మాత్రం చేయాలని యీ ద్రోహంచేయలేదు. గిట్టనివాళ్లేదో వ్రాస్తే కట్టుకథల్లాగా లోకంలో అల్లుకొని పోయింది. పండంటి సంసారాన్ని మట్టిపాలు చేద్దామని ప్రయత్నించారు. వాళ్లనిగురించి అసభ్యతగా తనకో వుత్తరం వ్రాశారు. ఆ వుత్తరం ఆ నాడే చించి పారవేశాను. నిజంగా వాళ్లు చూడలేదుకాబట్టి, తనబ్రతుకీనాడు ఒకమాదిరిగా అన్నావుంది" యిలా ఆలోచనలు సాగుతూంటే, వీధితలుపు తీసిన చప్పుడైంది.

డాబామీద రఘునాధం తొంగి చూచాడు. "ఎవరో — స్త్రీ" లాగాకనిపించింది. పాలేరు 'ఎవరూ?' అన్నాడు ఆ చీకట్లో

"నేనేరా! రఘునాధం బావగారులేరూ!" అన్నమాట రఘునాధానికి వినిపించింది.

"రాగమయికాదుగదా!" అనుకొన్నాడు.

"పైనున్నారు వెళ్లండి" అంటూ పాలేరు డాబా మెట్లు చూపించాడు — రాగమయి మెట్లెక్కుతూంటే "బాగుండారా! అమ్మగారు" అని పరామర్శించాడు.

ఇదంతాకూడా వినిపించింది. ఇంతలో రాగమయి డాబామీదకు చేత్తో చిన్నసంచి పుచ్చుకొని వచ్చింది. రఘునాధానికి రాగమయి మొగంచూడటానికి బెరుకు వేసింది.

"బాగున్నావా! బావా!" అంది రాగమయి.

"ఆ... !" అన్నాడు హీనస్వరంలో రఘునాధం. రాగమయి గ్రహించింది, బావయెందుకో బాధపడుచున్నాడని.

"జరిగిందంతా మరిచిపోబావా! నువ్వెటువంటి వాడివో నాకు తెలుసు. నీవల్ల యేంతప్పులేదు. ఇదంతా యెవరివల్ల జరిగిందో తెలియకపోలేదు."

రాగమయికి యింతకన్నా యెలామాట్లాడాలో తెలియకపోయింది.

ఇంతలో పాలేరు లాంతరు తెచ్చి డాబామీద వుంచివెళ్ళాడు.

రఘునాధానికి రాగమయి చేతులు పుచ్చుకొని క్షమాపణ చెప్పుకోమన్నంత ఆవేశం ముంచుకొచ్చింది. అదంతా దిగమ్రింగుకొని

"అమ్మ కులాసాగావుందా!" అన్నాడు. రాగమయికి అతని గొంతులో గాద్గదికం కనిపించింది.

"ఆ, కులాసే!" - అంది.

"అక్కయ్యెలావుందీ!"

"జాగ్రత్తగా మందు పుచ్చుకొంటూనేవుంది. దగ్గుకూడా పూర్తిగా తగ్గిపోయింది. మామూలు ఆహారంతోపాటు పాలు, పండ్లు పుచ్చుకొంటోంది కూడా!" అంటూ శుభలేఖ అందించింది.

రఘునాధం ఆ శుభలేఖ నందుకొంటూ చిర్నవ్వుతో "ఎవరిదీ" అన్నాడు. రాగమయి యేం మాట్లాడలేదు. రఘునాధం పూర్తిగా చదివి "నీదేమో ననుకొన్నానుసుమా!" అన్నాడు.

"నాదని యెలాగనుకున్నావ్ బావా! అక్కయ్యకు కాకుండా నాకెలా అవుతూంది" అంది రాగమయి.

"దానికేంలే. అట్లా అనుకునేవి పాత రోజులు. యిప్పుడు రోజులు మారిపోయినయిగా. ఎవరికి ముందైతేనేం! అవటం ప్రధానంగా!" అన్నాడు.

"సరేగాని మరి యెప్పుడు బయలుదేరుతావ్ బావా!" అంది.

"ఇంతకీ ఎవరీ కృష్ణమోహన్?" అన్నాడు రఘునాధం.

"అక్కయ్యకి మందిచ్చిన డాక్టరుగారే" అంది క్లుప్తంగా.

"అదృష్టవంతురాలు శ్యామసుందరి. చదువుకున్నందుకు తెలివిగల పనే చేసింది. ఎలా వీళ్ళిద్దరికీ సంబంధం యేర్పడింది" అన్నాడు రఘునాధం.

"ఒకళ్ళ మనసులు వొకళ్ళకి బాగా అర్థమైనయి. ఇద్దరూ యిష్టపడ్డారు. అమ్మనుకూడా డాక్టరుగారు సంప్రదించారు. అమ్మ యిష్టపడింది" అంది రాగమయి.

"దేనికైనా సమయం కలిసిరావాలంటారు పెద్దలు" అన్నాడు రఘునాధం.

రాగమయికి కృష్ణమోహన్ గురించి యింకా రెండు మాటలు చెప్పుదామనుకొంది.

"చాలా మంచివారు బావా! కట్నాలు పుచ్చుకోకుండా వివాహంచేసుకోవాలని అనుకొంటున్నారు. ఎన్నో కష్టాలనుభవించి డాక్టరుకోర్సు చదివారట. అక్కయ్యనుతప్ప మరెవ్వరినీ వివాహం చేసుకోనని అమ్మకు స్వయంగా చెప్పారట. మరి యీ వివాహానికి తప్పకుండా రావాలి నువ్వు. అందుకే యిదివరకటిదంతా మరిచిపోయి నిన్ను స్వయంగా పిల్వడానికి వచ్చాను - అక్కయ్య తరఫున, మా యింట్లో వాళ్ళందరి తరఫున" అంది రాగమయి.

రఘునాధం ఆ నాడు సుందరమ్మకు తన వివాహం గురించికూడా చెప్పి వుంచాడు చూచాయగా. రాగమయి ప్రత్యక్షంగాలేదప్పుడు. ఇప్పుడు ఎదురుగా వుంది. ఆ విషయాన్ని స్వయంగా అడిగితే అటో _ యిటో తేలిపోతుంది అనిపించింది రఘునాధానికి.

"పాపా!" అయితే ఒక విషయంకూడా నీతో చెప్పాలనుకొంటున్నా. యీ విషయం గురించి లోగడ మీ సంసారమంతా యిక్కడ వుండగానే మీ అమ్మతో సంప్రదించాను. ఆవిడ సర్వవిధాల అనుకూలిస్తున్నానంది. నువ్వప్పుడు చదువుకొంటున్నావ్ కాబట్టి యీ విషయాన్ని గురించి తెలియనివ్వలేదు. అమ్మ ఒకవేళ చెబుతానంటుందేమోనని నేనే వొద్దన్నాను. ఇంకా ఆ విషయాన్ని దాచుకోవడమెందుకూ! దానివల్ల యేంలాభంలేదు _ మరి ఇష్టమేనా!" అన్నాడు రఘునాధం.

రాగమయికి అడగబోయే విషయం సుందరమ్మ ముందే చెప్పివుంచడంవల్ల ఒక్క చిరునవ్వునవ్వి పెళ్లికూతురులాగా తలవంచుకొంది. రఘునాథానికి అర్థమైంది తలవొంచుకోవడంలోగల భావం. అయితేనేం నోటితో చెప్పించుకోవాలనిపించింది. "ఇష్టంలేదా! పాపా! చెప్పరాదూ! భయమెందుకూ!" అన్నాడు. "ఊఁ ... అలాగే ... బావా!" అంది రాగమయి సన్నగా.

ఆ రాత్రి రాగమయికూడా రఘునాథంతో యెన్నో కబుర్లు ముచ్చటిస్తూ కాలక్షేపంచేసింది. అక్కయ్యకి - కృష్ణమోహన్‌కి యెలా సంబంధం కుదిరిందీ, అక్కయ్యను యెలా చూసుకొంటున్నదీ; తను యింతవరకు చెప్పుకొస్తున్న ప్రయివేట్లను గురించీ, రఘునాథాన్ని తల్చుకొన్నప్పుడల్లా తాను పొందే బాధను గురించీ హఠాత్తుగా ఆ నాడు తెల్లవారుఝామున ఎందుకు వెళ్ళిపోయిందీ, చించేసిన వుత్తరం యెలా దొరికిందీ, అవన్నీ వరుసగా చెప్పుకురావడం జరిగింది. "ఆ వుత్తరం మీకు దొరికిందా!" అని ఒక్కసారిగా ఆశ్చర్యపడ్డాడు రఘునాథం. రాగమయి యిలాగే జీవితం యెలా గడుపుకొస్తున్నదీ చెప్పుకొస్తుంటే "పాపా! యిలారా!" అన్నాడు రఘునాథం.

"ఎందుకూ!" అంది రాగమయి. "మాట చెబుతా!" అన్నాడు.

రాగమయి దగ్గరగావచ్చి కూర్చొంది. "మరి మన పెళ్ళికి డబ్బుకావొద్దూ!" అన్నాడు. "అవును బావా!" అంది. రఘునాథం రాగమయిని ఒళ్ళోకి తీసుకొంటూ "ఇంతకాలం నన్ను చూడకుండా ఎలా వుండగలిగావ్ పాపా!" అని అడిగాడు. రాగమయికి యేంచెప్పాలో తోచలేదు. "ఇప్పుడవన్నీ యెందుకూ! వూరుకో - బావా!" అంటూ రఘునాథం హృదయానికి హత్తుకుపోయింది. రఘునాథం రాగమయి తలనిమురుతూ "ఎంతకాలానికి కనిపించావ్ పాపా!" అని మనసులో పిల్చుకొన్నాడు.

జరిగిపోయిన విషయాలన్నీ దిగమ్రింగుకొని సుందరమ్మ రఘునాథాన్ని పల్కరించింది. శ్యామసుందరి వచ్చి మంచినీళ్లిస్తూ యోగక్షేమాలు అడిగింది. రాగమయి కృష్ణమోహన్‌కి రఘునాథాన్ని పరిచయం చేసింది. ఇదంతా కృష్ణమోహన్ యింట్లో జరిగింది. అప్పుడే రాగమయి వివాహానికికూడా శుభముహూర్తం నిశ్చయించారు. యీ రెండు వివాహాలకు కావల్సిన ఖర్చంతా రఘునాథం – కృష్ణమోహన్‌లు భరాయించడానికి సమ్మతించారు. రఘునాథం తరఫున పెళ్లికి యెవ్వరూరాలేదు. ఏదోకొద్దిమంది మిత్రులు మాత్రంవచ్చారు. రఘునాథానికి చుట్టాలెవ్వరూ రాకపోయినందువల్ల దిగులులేదు.

సుందరమ్మ భగవంతుని తల్చుకొంటూ, చెదరిపోతున్న తన సంసారాన్ని అయినవాడు, పరాయివాడు యెలా ఆదుకొందీ, వివాహాలుకాని కూతుళ్ళనుచూసి అనుభవించిన బాధలకు పర్యవసానం భగవంతుడు అనుకూలించేటట్లు చేసాడని, నలుగురిలో తలవంపులురాకుండా రఘునాథం తనకు అన్ని విధాల సహకరిస్తున్నాడని, ఎన్నోసార్లు తల్చుకొంది.

రెండు వివాహాలు రఘునాథం యింటివద్దనే చేయడం నిశ్చయించింది సుందరమ్మ. రఘునాథం బ్రహ్మాండంగా పందిళ్లువేయించి, పాడుపడిపోయిందేమో అనుకొన్న యింట్లో మళ్ళా పరంజ్యోతి వెలగబోతోందని ఆనందపడ్డాడు.

గ్రామాన్నంతా రెండు పెళ్ళిళ్ళకూ పిల్చాడు. మూడు రోజులు పెళ్ళిళ్లు జరిగేలాగు చేయించాడు. రఘునాథం తరఫునుంచి, కృష్ణమోహన్ తరఫునుంచి చుట్టాలకన్నా, స్నేహితులు – పరిచయస్తులు యెక్కువగా వచ్చారు. అనుకొన్న లగ్నానికి ఆహ్వానితులంతావచ్చి వధూవరులపై అక్షింతలు చల్లుతూ "దీర్ఘాయురస్తు" అని దీవించారు. రఘునాథానికి, కృష్ణమోహన్‌కి స్నేహితులైన కలికిశోరాలు శుభాశీస్సుల చదివారు. తరువాత వధూవరులు పెద్దలకు నమస్కరించి, వారి దీవెనలుపొంది సుందరమ్మ దగ్గ

రకువచ్చారు. సుందరమ్మ పరమానందభరితురాలైంది. వాకిటవసారాలో మంగళవాయిద్యాలు హాయిగా మ్రోగుతున్నాయి. నూత్న వధూవరులు సుందరమ్మకు నమస్కరిస్తుంటే కామేశ్వరరావు ప్రక్కన లేకపోవటంతో కళ్లు చెమ్మగిల్లినయి. "రఘునాధానికి తల్లి దండ్రులు జ్ఞాపకంవచ్చారు. శ్యామసుందరికి, రాగమయికి తండ్రి, సుందరమ్మకు భర్త అయిన కామేశ్వరరావు. ఆ నాటి శుభసమయంలో, ఆ రోజు ఆనందోత్సవవేళలో, మంగళతూర్యారావాల్లో సందడిగావున్న కల్యాణమండప పందిట్లో గుర్తుకొచ్చాడు. అందరి నేత్రాంచల్లోంచి, అవ్యక్తమైన ఆనంద భాష్పాలు జాలువారినయి"

నమో! నమో!

శ్రీ పోలాకి శ్రీనివాసరావు

ఈశ్వర అల్లా ఏసు స్వరూపా!
శాశ్వత కారణ! జగదుద్ధారణ!
నమో! నమో!
శాంతియు, సహన, సమత్వ మహింసయు॥
సత్య సుగుణ మిడుమా! ॥ఈశ్వర
సహజ సంపదలు, శరీర బలమును
సద్వినియోగముసలిపి - జీవన
ప్రమాణ మధికముజేయ బ్రోవవే ॥ఈశ్వ॥
నిరుద్యోగ నిర్మూల మొనర్చి,
నిమ్నజాతి సముద్ధరించుచు,
విద్యారోగ్యము, సంఘసేవ, వ్యవసాయ
సంపదలు,
విద్యుత్, జలమును, విపిన సంపదలు,
పశుసంక్షేమము, పరిశ్రమలు
బహుళవ్యాప్త మొనరించుటకొరకై
కాపాడవె మమ్ము
కారుణ్య నిధీ! ॥ఈశ్వర॥

కడుపునొప్పి, నోట నీరూరుట, త్రేపులు, వాంతులు, మలబద్ధకము లాంటి అజీర్ణ లక్షణములకు

కేసరిగారి

ఆదిత్య లవణము

దివ్య ఔషధము

వెల రు. 1-12-0

కేసరి కుటీరం ప్రైవేట్ లిమిటెడ్,
మద్రాసు 14.

కేసరిగారి

శ్రీఫలాది పానకం

గర్భమునందు, నోటియందు మేహజబ్బులవల్ల, యితర కారణములవల్ల పుండగుట, చీము నెత్తురుతో మలము వెలువడుట, నీళ్ల విరేచనములను నివారించును. గ్రహిణిజబ్బులు, అతిసారము, కడుపునొప్పితో కూడిన జిగట విరేచనములను నమ్మకముగా కుదుర్చును.

వెల రు. 1-10-0

కేసరి కుటీరం ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
మద్రాసు - 14.